

הוכן עיני כולל עיון הדף

1 ת. ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

קידושין דף נו.

לכתחילה אסור לקחת בהמה חוץ לירושלים במעות מעשר שני¹, מה הדין בדיעבד אם לקח?

במזיד	בשוגג ²	לתנא קמא ³
תעלה ותאכל בירושלים	יחזרו דמים למקומם	לר' יהודה
נתכוון לשם שלמים: תעלה ותאכל בירושלים נתכוון להוציא לחולין ⁴ : יחזרו דמים למקומם ⁵	יחזרו דמים למקומם	

¹ ובטעם הדבר פירש"י ב' פירושים, א) דבעינן חילול דוקא על כסף צורה, כדכתיב "וצרת הכסף".
ב) דכשיעלה את הבהמה לירושלים יש לחוש שתכחיש בטורח הדרך. והתוס' (בד"ה אין) תמהו על שני הפירושים, ופירשו דהטעם הוא משום גזירה שמא יגדל עדרים עדרים. אכן בדעת ר' מאיר כתבו התוס' (בד"ה במזיד), דס"ל שאפי' לכתחילה יכול לקחת.

² דהיינו שטעה ולא ידע הקונה שהוא קונה בכסף מעשר שני. ולכן כופין את המוכר להחזיר את הדמים, דהוי מקח טעות, דאם היה יודע שהם מעות מעשר שני, לא היה קונה בהם, כיון שעכשיו יצטרך לטרוח להעלות את הבהמה לירושלים.

³ וביארו התוס' (בד"ה במזיד), דס"ל כדעת רבנן, ואף שמצינו שאמרו בסוכה (דף מ:): שאפי' בדיעבד לא מתחלל - היינו דוקא בבהמה בעלת מום שלא ראוייה להקרבה, וכאן מיירי על בהמה תמימה.

⁴ רש"י פירש שנתכוון לאכול הבהמה חוץ לירושלים. ותוס' פירש שאמר שלא רוצה שיתחללו המעות על הבהמה.

⁵ ואף שהיה מזיד לא מועיל מעשיו, כי קנסו חכמים את המוכר שיחזיק את המקח. [ואם ברח המוכר שאינו כאן, קונסים את הלוקח לאכול כנגד המעות בקדושת מעשר שני]. והקשתה הגמ' הרי במשנה לעיל (דף נב:): אמר ר' יהודה שאם מקדש אשה במזיד קידש, אף שכוונתו להוציא המעות לחולין. ותירץ ר' אלעזר, שאשה יודעת שאין מעות מעשר שני מתחללין על ידה ועולה ואוכלתו בירושלים. והעמידה הגמ' שמיירי באשה חברה שיודעת זאת.